

## [A. Johansen.]

Gennemgang af Forslagets Enkeltheder vil der efter den Behandling, som Forslaget har været Genstand for, ikke være nogen Anledning til, og jeg skal derfor indskrænke mig til paa mit Partis Vegne at anbefale Forslaget til Vedtagelse i den foreliggende Skikkelse.

**Rytter:** Jeg er enig med den højtærede Justitsminister og med Ordføreren for det socialdemokratiske Parti i, at der i og for sig ikke er Anledning til større Diskussion. Sagen har været meget vidtløftigt behandlet i Pressen og i Faglitteraturen saavel som i det andet høje Ting. Mit Parti ser saaledes paa det, at en Lovgivning om dette Forhold er ønskelig, men vi ser samtidig paa det paa den Maade, at det vilde være godt, om den sattes i Forbindelse med det Arbejde, der udføres af den af Indenrigsministeren nedsatte Kommission angaaende Sindssygeevæsenet, saa at de to Omraader, som er saa nært beslægtede, ogsaa toges op til samlet Overvejelse. Ellers risikerer man let, at Kommissionen, efter at det foreliggende Lovforslag er vedtaget, kommer til Resultater, som paa visse Punkter berører og maaske modificerer de her vedtagne Regler, saa at vi maa have en ny Lov. Vi synes ikke, det hastede saa stærkt med at faa denne Lov, men i øvrigt kan vi tiltræde Principperne i Lovforslaget. At en Udsættelse havde været ønskelig, fremgaar ogsaa af de Bilag, som Ministeren henviste til. Jeg skal tillade mig at oplæse Slutningen af en Skrivelse fra Statens øverste Embedsmand under Justitsministeriet paa dette Omraade, Direktøren for Statens Sindssygehospitalet, der udtaler:

„Det vil af disse saavel som af foranstaaende formentlig fremgaa, at de af Lovforslaget omfattede Spørgsmaal rummer saa store og vanskelige Problemer, at en mere indgaaende, sagkyndig Drøftelse af dem, saaledes som det igennem en Aarrække fandt Sted i England og i Sverige, før de dér gældende Retsregler fastsattes, og saaledes som den er paa-begyndt inden for det af Indenrigsministeren nedsatte sagkyndige Udvalg, er i høj Grad paakrævet.“

Vi mener altsaa, det vilde have været heldigt, om dette Lovforslag var behandlet i Forbindelse dermed.

Lovforslaget indeholder i øvrigt Kompetenceregler for Politiet og Lægerne, og det er selvfølgelig af stor Betydning at have faste Lovregler herom. Men hvordan Ordningen vil virke, afhænger dog først

og fremmest af de Personer, som faar med Sagerne at gøre, og vi maa alle ønske, at der tilvejebringes et saadant Samarbejde, at der ikke bliver for mange Stridigheder paa disse Punkter.

Derimod er der et Punkt, som mit Parti ikke kan tiltræde, og som er saa væsentligt for os, at vi som Følge deraf har maattet gaa imod Lovforslaget. Det drejer sig om, hvem der i sidste Instans skal afgøre, om et Menneske skal forblive indespærret eller ikke. Ministeren stiller sig paa det Standpunkt, at principielt er det nok rigtigt, at det skal Domstolene afgøre, men der foreligger undertiden Tilfælde, hvor det vil være uheldigt, at en saadan Sag kommer frem for Domstolene; derfor fastsætter man, blot paa Grund af enkelte Undtagelser, den foreslaaede Regel som en absolut Regel. Jeg synes, det er ganske forkert. Det bliver netop efter min Mening mere og mere nødvendigt, at man sikrer de personlige Rettigheder, Retten til Ophold, Retten til Ytringsfrihed, Retten til Arbejde, at man sikrer dem saaledes, at Sager vedrørende disse Rettigheder eventuelt kan indbringes for Domstolene. Jeg synes, hele Tendensen rundt om i Verden, for Resten ogsaa her i Danmark, tyder paa, at det er nødvendigt, at man her faar Domstolenes Garanti. Naar jeg siger Domstolene, er det ikke paa Grund af, at det er Jurister, der virker dér, for det er det ogsaa i Ministeriet. Men de Principper, der følges, naar Sagen kommer frem for en Domstol, anser vi for mere betryggende end de Principper, der gælder inden for Administrationen. Jeg tænker her navnlig paa, at man kan faa Udskrift af det, der er passeret ved en Domstol, at begge Parter skal have Lejlighed til at udtale sig, og at man kan appellere, hvis man ikke er tilfreds. Det er Principper, som vi anser for saa afgørende, at vi mener, Sagerne bør forelægges for Domstolene. Den højtærede Minister mente, at Erklæringernes Fremlæggelse undertiden kunde virke uheldigt. Ja, maaske, men selv i Tilfælde af, at Erklæringerne ikke fremlægges, vil jeg antage, at de falder ind under Loven af 2. Februar 1866, hvorefter den, der andrager om det, kan forlange Udskrift af de Erklæring, der er afgivet. Jeg tror, at saadanne Tilfælde i stor Udstrækning vil kunne falde ind derunder. Naar vedkommende har en Værg, der kan optræde, vil han altsaa alligevel kunne faa Udskrifter. At Sagen kan behandles for Domstolene for lukkede Døre, er ogsaa for mig en Betyggelse, og hvis vedkommende overhovedet